

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . 8 korona. — Félévre . 4 korona.
Negyedévre . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Dr. Kriszt Béla
főszerkesztő.
Bárvárh Gyula
felelős szerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60. szám.
Kéziratot vissza nem adunk.
Nyílt-tér garmond sora 40 fill.

Politikai utvesztő.

Az Angliára való hivatkozás bizonyos divattá fejlődött; megvettük drága pénzen iparcikkeit és utánoztuk, mondhatnánk: majmoltuk nemzetgazdasági irányát, a tőlünk kitellett erők és gyarlóságok végső határáig.

Megdöbbenve állunk most ezen elhibázott irány szomorú következményei előtt, midőn azt vesszük észre, hogy a nemzet föntartó eleme, kiszipolyozva végelgyengülésben, erőtlenné, tehetlenné vált.

A vagyon mozgóvá vált és miután nincs már mit és kit szipolyozni, itt-hon, a szomszédba megyünk petróleum után furni.

Ne Angliával, hanem hasonlitsuk össze magunkat Anglia és Irországgal együttvéve és ekkor megtaláljuk azt a képet, a melyben az oktató hasonlóság meg van.

Az angol szigetország tengeri kereskedésre van utalva és hogy keres-

kedelmi forgalmának anyagja legyen, ipar termékeket állított elő, melyet olcsó tengeri úton az egész világra elszállíthatott.

Természetes helyi viszonyaiban rejlett fejlődésének ez az iránya, melynek magától és ebben az irányban kellett kiteljedni, és a milyen arányban vedlet át, öltött más alakot mezőgazdasági fontossága, abban az arányban hanyatlott, a milyen arányban emelkedett az ipar és kereskedelem, melyet oly hathatósan támogatott az olcsó víziúton elérhető világforgalom.

Hogy a leigázott Irország előmozdithassa Angliának a természet által kituttal törekvéseit, Anglia megnehezítette, sőt sok esetben lehetetlenné tette Irországnak hasonló irányu fejlődését; mert ott ipart üzni és kereskedni nem volt megengedve, csak a mezőgazdaságot volt szabad folytatni, de annak véres verítékekkel szerzett terményeit is csak Angliának adhatta el, — potom áron!

Talán észre vesszük ebből a képből azt a gyarló irányt, a melybe mi

bele nyargaltunk.

A merkantil érdekeknek föláldoztuk a földművelő osztályt, az ország fenntartó elemét a nép gerinczét, a nélkül hogy a merkantil irányból államfönntartó elemet alkothattunk volna.

Mert az olyan ipar és kereskedelem, mely államfönntartó tulajdonokkal bir, annak nem az a föladata, hogy megalkosson akár hány, akár milyen vállalatot azért, hogy azon mihamarább túladvá hirtelen nyereséget szedjen; hogy azzal a pénzzel tőzsde játékot üzve a mindennapi kenyér alapterményeivel a munkálkodó termelő államfönntartó osztály vesztére törjön; ez nem lehet egészséges irányu állampolitika ez ellen felszólalni, ez ellen állást foglalni minden országos pártnak kötelessége és növeli kötelességének súlyát az a tudat, hogy ez az elhibázott közgazdasági irány, a mi elgyengülésünk következtében megerősíti Ausztriát, a ki velünk szemben azt a kifosztó szerepet szeretné játszani, a mit Anglia Irországgal szemben oly szeren-

A cigány.

Faluvégi szalma viskó a háza,
Rossz földelét egy gyöngye szél lerázza;
Hó és eső szakad rajta keresztül,
Vakolata néha-néha be is dül.

Az udvarán gyereksereg sikoltoz,
— Ruházatuk nincsen szokva a folthoz —
Az asszony az eresz alatt pipázik,
S füstöt fúj a tenyerébe ha fázik.

Igy a család. A gazda meg az alatt
Vályogot vet az alvégi kert alatt,
Térdig tapos a polyvába a sárba,
Mely nem egyszer belefecsen arzába.

Meg se mossa, le se törli, s estére,
Ugy megyen el a legények elébe!
S míg vonója a hegedűn sir, szalad:
Leesókolják az arczáról a sarat.

Balla Miklós.

A színész.

Sokatvitatott és nagyon érdekes kérdés: vajjon a színész művész-e valóban, a művészettről alkotott fogalmaknak megfelelően s ha igen, milyen helyet foglal el a művészet hierarchiájában.

Azt mondják sokan, esztetikuskok és laikusok is, a kik a saját egészséges vagy egészségesnek vélt logikájukra támaszkodnak csupán, hogy a színészet nem művészet, mert pusztán csak utánoz, de nem terem. A művészet pedig — és kétség nem is férhet az elvhez — az utánezást nem tekintheti egyedüli feladatának.

E pontnál első, hirtelenében felötlő kérdés az, hogy mi a művészet?

Erre a kérdésre nem oly könnyű meg-

felelni, mint a hogy pl. Tolstoj gondolja, aki egyszerűen kivágja, hogy a művészet az érzelmek és pedig a vallásos érzelmek közlése, még pedig a szép eszméjének nem csak mellőzésével, sőt gyakran egyenes kizárásával. Ily könnyen a kérdéssel nem lehet elbánni. Mert a tudomány sem azért tudomány, mivelhogy (per analogiam) gondolatokat közöl, — a művészetnek lényegét sem egy és csak egy hivatásában kell keresni.

Nem vezet célra Alexander Bernát ama ködös elastikus magyarázatába sem burkolózni, hogy a művészetnek célja életérzéseket felkelteni, azon egyszerű oknál fogva, hogy ezáltal egy még homályosabb kérdésre bukkantuk, az életérzések homályos kérdésére.

Nem oldja meg a kérdést sem a Tolstoj-féle relativ, sem az Alexander féle abs-

Czélszerü

KARÁCSONYI

• AJÁNDÉKOK

Lehr Izidor

— Nyakkendő különlegességek! —

Férfi, fiu és női fehérnemüek. Jäger alsó ruhák; zsebkendő, esőernyő, derék füző, pénz, névjegy és szivartárczák, szappan, fogkefe, haj és ruhakefék, csipke, szalag és ruhadiszek az összes kézimunka és szabókellékek a létező legolcsóbb szabott árak mellett kaphatók:

üzletében Pécs, a színház mellett.

csésén végig játszott.

A nemzet minden pártáryalata tartozik az országnak azzal, hogy ezt a kérdést, az igazságnak megfelelő, ilyen szempontból ítélje meg és a parlament tagjai és annak minden pártáryalata fogadja el az egészséges magyar közvéleménynek ezen uralkodóvá lett egészséges fölfogását, mely nem máról eredt, hanem konkrét nyilvánulása oly fölfogásnak, mely a nemzet szenvedéseiből és kárából alakult ki és tisztázódott, komoly, becsületes és hazafias gondolkozású politikusok fölfogásában, a kik nem állnak már elszigetelve, mert a rettentő károk feltámasztották a nemzet közérzetét, mely óriási többségében sürgeti a kormányt, hogy vegye mihamarább igénybe a kellő eszközök alkalmazását és válják aktiv előmozdítójává azon iránynak, mely az országot az eddig követett utvesztőből kivezeti arra az egyenes utra, melyet neki a természet, az ország történeti fejlődése, fekvése és környezete kijelölt.

Ha megmenekül a haza minden polgárának a keble ama lidércz-nyomás alul, melynek hatása alatt szenved a sötét uttévesztőben, akkor elevenebb lesz a tetterő és hatásosabb a becsületes munka, mely a haza fölvirágzásához vezet.

id. Egan Lajos.

— **Népgyűlés.** Kerületünk függetlenségi érzelmű polgárai f. hó 8-án tiltakozó népgyűlést tartanak Szigetvárott, melyre a következő felhívást bocsájtották ki:

Magyarok!

Honfitársaink! Bizonyára értesültetek a képviselőházban november hó 18-án a szó-

lásszabadság elleni azon merényletről, melyet ezinkostársával a házelnökkel a Tisza kormány elkövetett. E hallatlan merényletre és jogtiprásra minden hazáját hön szerető magyar ereiben fellázad a vér. Mi sem mulaszthatjuk el tehát, hogy ne tiltakozzunk ezen páratlan államesiny ellen, mely alkotmányunk védbástyáját, szólásszabadságunkat veszélyezteti. Fel tehát magyarok! Jöjjetek el mindnyájan Szigetvárra a f. hó 8-án d. e. 10 órákor a Zrínyi-téren tartandó nagy tiltakozó Népgyűlésünkre, hogy ott egy szívvel és lélekkel fölébe menyöröghessük a megtévelyedett és megvadult Kormánynak és szolgálékü támogatóinak, hogy: Ne tovább!! Tiltakozó gyűlésünkre több országgyűlési ellenzéki képviselő társaságában megérkezik *Olay Lajos* szeretve tisztelt képviselőnk is, hogy lelkesedésünkből erőt merítsen a további nehéz küzdelemhez. Vele jönnek: *Eötvös Károly, Kapotsfi Jenő, Bakonyi Samu, Chernel Gyula, Szatmári Mór és Nessi Pál* képviselők, a függetlenségi párt e kiváló harcosai. A magyarok Istenének szent nevében, fel tehát a küzdelemre! Kelt Szigetvár 1904. novb. 21-én. Hazafias üdvözléssel a szigetvári választó kerület 48-as Kossuth pártja intéző bizottsága nevében *Barla Szabó János* pártelnök.

H I R E K.

Csatára!

Irta: Szalay Károly.

Ujra büszkén leng a zászló,
Vigan zeng a harezi dal
S szent jogért vívott csatákból
Int felénk a diadal.

Átkos ármany szégyenülten
Vonja vissza táborát
S rut bukása nyújtja nekünk
Szebb jövőnek zálogát.

S összefüzi sziveinket
Hő szerelmed szent hazánk
S ujra lánggal ég az oltár
Melyen eddig áldozánk.

Félre hát, ti kishitűek!
Szent csatát ki vesztené?
Győznünk kell, hiszen velünk van
A magyarok Istene!

És ha rántörő veszélyben
Egyesül szívünk s karunk:
Szent jogunkért sikra szállva,
Győznünk kell, vagy meghalunk!

— **Jubiláris Istentisztelet.** A bold. Szűz Szeplőtelen fogantatása kihirdetésének 50 éves jubileuma alkalmával a szigetvári rom. kath. plehária templomban vasárnap-tól decz. 4-ikétől kezdve minden napon d. u. 5 órákor fog megtartatni a jubiláris isteni tisztelet, melyen a szónoklatot Dr. *Réz-bányai József*, theologiai tanár Pécsről fogja végezni.

— **A népszanatoriumi sorsjáték.** A József főherceg sanatoriumi sorsjáték sikere oly lelkesen működő hölgygárda fáradhatatlan buzgósága következtében biztosítva van. De a nemes emberbaráti célt kellőleg méltányolva, ez a sorsjáték már magában is méltó a legteljesebb pártolásra. Az egyesület elnöksége elhatározta, hogy a hatóságilag 22.000 koronára becsült komplett brillians ékszer nemcsak a fővárosban, de az ország nagyobb városaiban is közszemlére teszi. Erről a főnyereményről a következőket mondhatjuk. Azoknak az eddig is önfeláldozással buzgólkodó hölgyeknek a kiknek módjukban volt a gyönyörű kollekciót látni, odanyilatkoztak hogy a József főherceg Sanatorium Egyesület nem kívánja, ellenszolgáltatás nélkül a jótékonyágot.

— **A tanfelügyelőt áthelyezték.** Dr. *Gulyás Ferenczet* Somogyvármegye kir. tanfelügyelőjét Krasó-Szörény megyébe helyezték át.

trakt elmélet, sőt nincs is rá szükség, a szép eszméjének szörszálhasogató fejtegetésére sem. Nem definitió kell ide, hanem magyarázat. Olyanféle, a minőt Taine, a modern, positiv rendszerben dolgozó legnagyobb művészetbölcselel adott, melynek lényege ez: A művészet az összes emberi jellemvonásokból kiválasztja a legtükéletesebbet és a legsajátosabbat, azt idealizálja és az ember gyönyörködtetésére elének állítja. Vagyis a lényegét eszményítve föltárja. Micsoda egyszerű magyarázat, első pillanatra oly világos, hogy lehetetlen meg nem érteni, akadémikus fejtegetés helyett piros pozsgás, egészséges okos eszme, melyre rá lehet építeni a művészetfilozofia egész épületét. Csak egy a fő, az hogy a művészet körébe ne erőszakoljuk bele a filozofiat, metafizikát, a hogy bele kényszerítik a modern simbolikus, eszmehős,

általánosan, egy kalap alatt, secessiósnak nevezett miniatür művészóriások.

Tehát a művész jellemez. A szobrász ezer emberből kiválasztja az embert, a festő a természet pompájának harmóniáját idealizálva összehalmozza egy négyszögmeternyi vászondarabon, s a mikor a szobrász ezer emberből leutánozta az embert, mikor a festő a színek, a fény, a forma birodalmából össze utánozta a képet, akkor mindkettő teremtet. Teremtette azt, a mit eszményített, az emberek tömegéből az embert, a színek, a fény, a formák birodalmából a képet. Ezért nem művész a fényképész, mert csak egy embert, csak egy tájat ad vissza, esetleges helyzetben, fő és járulékos jellemvonást egyformán méltatva. És ezért művész az arcképfestő, mert az, egy arenak pillanatról pillanatra változó jellemvonásaiból kiolvasztja

a főjellemvonást az egyéniség változatlan karakterisztikumát. És a színész?

Végtelen könnyű rá a felelet.

Igen, a színész először utánoz. De a szobrászat, a festészet, a zene is utánoz. Csak az a kérdés, mit és hogyan. A lényegét és pedig idealizálva! A nagy színész hasonlókép cselekszik.

Az nem érv, hogy a színésznek előirta a költő, hogy mit beszéljen. A szobrásznak is elő mintázatot, milyen az ember. Blaha Lujza megnéz egy ormánysági menyecskét. Ha lejátszaná ugy, épen ugy, a hogy az beszél, mozog, szerelmeskedik és gyűlöl — Blaha Lujza nem volna művésznő. Akármily szöveget mondatnak el vele, annyi volna, mintha a legnagyobb poeta-zseni szavait az ormánysági menyecske modaná el. A mi különbség van közte és a leutánozott, elő-

Ingyen kap
mindenki

fénykép után nagyított képet, a ki a november hó 1-én megnyit

„Párisi áruházban“
FERENCZIEK-UTCZA I. szám alatt (Haksch-féle ház) 10 frt. értékű árut bevásárol, a hol az eddigi üzleti árakat olcsóság dolgában jóval felülmúlja az alanti cikkekéből: **csipő kalap, fehérnemű, tricóáru, esernyő, nyakkendő, selyem sawl, női játék és gummiczipő.** Sárczipő (kalosni) javítások egyedül csak nálam eszközölhetők — Kiváló tisztelettel —

SPIEGEL JÁKÓ „Párisi áruháza“ Pécs, Ferencziek-utca 1. szám alatt.

— **Jótekonyság.** Lapunk múlt számában felkértük a nemeskeblű közönséget, hogy a (b-asszonyfai) szegény *Herner család* részére juttasson pár fillért. Örömmel konstatáljuk, hogy felhívásunknak már eddig is szép eredménye lőn, amennyiben *Deutch D. fia* ur üzletében kített gyűjtőiben, valamint szerkesztőségünk-höz a következő összegek folytak be a jótékony adakozóktól: *Duchon Ödön* 20 K. *Farkas Gyuláné* (főszolgabiróné) Dr. *Berkes Mór*iczné 3—3 K. *Szabó Sándorné*, *Oscodál Jánosné*, *Deutch Aladárné*, özv. *Wanka Kamilné*, 2—2 K. *Weichart Endréné*, *Klein Jakabné*, (Lajosfa.) Dr. *Ujházi Hugó*, *Rósenberg Hermanné*, (Bécs) 1—1 korona. Az igentisztelt adakozók fogadják ezuton is emberbaráti szeretetükért a szegény család hálás köszönetét. Lapunk szerkesztősége a befolyt összeget rendeltetési helyére juttatta.

— **Áthelyezés.** *Kun Kálmán* kaposvári tanító Szigetvárra helyeztetett át.

— **Tűz.** A m. hó végén öreg *Szöke István* polgárnak a patai határban lévő 100 kor. értékű szalma kazalja valószínűleg gyújtogatás következtében porrá égett.

— **Lopás.** A tél beálltával a helyszerezőknél lévő menedékhely megtelik faczér eselédekkel, kik közül sok elzülött is akad s ezek foglalkozás hiányában különféle módon keresik kenyerüket. Így tett *Csuha Anna* is, ki *Siskó Teréz* helyszerezőnél hanyolódott és egy szép napon meglopta társnőit. Takács Julcsától, Zsifkó Annától és Bodor Katalintól több ruhaneműt összesen 34 kor. értékben elemelt és ezután Pécsre szökött, honnét azonban kísérettel meghozták. A lopást beismerte.

— **A N.-Ladi ipartársulat táncszestélye.** A „Németladi Ipartársulat“ m. hó 26-án a Rosenfeld-féle vendéglőben 20 éves fennállásának emlékére zártkörű jubillaris táncvigalmat rendezett, mely ugy erkölesileg mint anyagi tekintetben szépen sikerült. Felülfizettek: Gróf Festetich Kálmán 20 K. Osvald Péter 8 K. Deutch Aladár (Szigetvár) 4 K. Drenovits Dezső 3 K. Papp Győző, Rasztics

adott parasztnyecske között — azt ő teremtetette, az az ő művészete. Mert ő ezer mintáról vette a saját alakját, kiválasztotta a legpontosabb és legszebb jellemvonásait azok külső megjelenésének, azt idealizálta, lesimitotta, kidolgozta, — ez a művészet. Blaha Lujza tehát művész.

Vegyünk egy más példát, melylyel nehezebb megbirkózni. Shakspeare megírta Hamlet-et. Előtte van a dráma. Hamlet alakja egy elmosódó eszme, egy száz és száz jellemvonásból összefont egyéniség — melyet ha megérttek, szerencsém, s akkor az ő zsenijéhez hozzáférkeztem. De Hamletet csak úgy lehet megérteni, ha megtaláltam azt a domináló, aip jellemvonást, mely az egész embert úgy feltárja előttem, mint egy leleményesen megcsinált kulcs a legzövevényesebben komplikált Wertheimzárát. Ezt a jellemvonást megtalálni, ezt markáns, idealizált szépségben megeleveníteni — ez művészet, ez a színész művészete.

A színész tehát művész. Nem minden színész az, hanem lehet. Hogy a színész művész-voltát oly nehéz elismerni, az a következőkből magyarázható: Kevés az igazi színész. A 999 ezrelék a nagy mintákon

Aladár, Böhm János, Morgos István, Kucserka Lajos, Meinhold Alajos 2—2 K. Greiner Samu 1 K. Összesen 46 korona, melyért a társulat ez uton is hálás köszönetét nyilvánítja.

— **Elfogott tolvajnö.** Már a multkor megirtuk, hogy *Gertenics Ilona* budapesti eselédleány Kis-Dobszán, hol látogatába volt nagyobb mennyiségű pénzt lopott rokonától — s megszökött. Mint értesülünk a budapesti államrendőrségnek sikerült a tolvajleányzót elfogni ki bűnös cselekedetét be is ismerte. Jelenleg a budapesti kir. ügyészség fogházában melegszik.

— **A ragadós száj és körömfájás** a barcsi járásban nagy mérvben fellépett.

— **Olcsóbb a hus.** Örvedetes hirt adunk tudtára a fogyasztó közönségnek. Ugyanis Somogvármegye alispánja 29101/904 sz. alatt kelt határozata értelmében további intézkedéséig Szigetvárott a marhahus árát kilogrammonként 92 fillérben állapította meg. A mai naptól kezdve tehát a mészárosoknak nem szabad drágábban adni a húst, mert ellen esetben az ipartörvény értelmében szigoruan büntettetnek.

— **Tűz a bulgároknál.** Ne gondolja senki, hogy a belgrádi konak lett a lángok martalékvá, — mert csak *Máriánovics Mihály* helybeli bulgár kertész viskója égett le f. hó elsején reggel 6 órakor. Az összes kár 240 kor, ami nem térül meg, mert a kis konak biztosítva nem volt.

— **Megzavart temetési szertartás.** Valami berugott fráter *Bodicsi József* m.-ujfalusi lakos a m. hó végén Németujfaluban *Prokl Istvánné* temetése alkalmával az egyházi szertartás a jelenlevők nagy megbotrányozására kigunyolta és a szertartást végző *Waldinger Kálmán* tanítót durván sértegette. A szertartást és kegyeletet ily infámis módon megsértő részeget, feljelentették.

— **Megharapta a disznó.** *Czvinke István* (17 éves) helybeli fiut egy sertés oly annyira összeharapdálta, hogy súlyos sérülésekkel a helyi kórházban fekszik. Felgyógyulása legalább is 14 napot vesz igénybe.

elősködik. Egy Coquelin-nak ezer epigonja van. Egy Ujházinak ezer ellensége és ugyan annyi még pedig épen ellenségei közt az utánzója is. Ők tehát nem az embert utánozzák, hanem a minta-színészt. — Ép úgy, mint a műremek után egy hanyatló korszak jön, az u. n. iskola. Rafael — iskola, Veronese iskola és Egressy iskola. Igen, az iskolások aztán már nem művészek. De ez a színészet ellen már csak azért sem érv, mert így van a szobrászat, festészet és zene talaján is.

A második kérdést csak a tudományos színezetű tudálékoskodás teszi fel, a mint-hogy az szülte a művészet hierarchikus osztályozását is. A művészetben nincs fokozatosság, nincs rang: az a legtökéleteseb demokratia, melyben csak egyéni érték számít s nincs születési előjog.

Meddő kérdés, melyik előkelőbb művész-e, a szobrász, mint a színész. Az a lényeges ki az a szobrász és miféle egyéniség az a színész. Van színész aki többet ér, mint egy légió kézfárgó, vagy piktör, de áll a dolog megfordítva is. Az művész, ezek mester emberek. Olyan különbség van közöttük, mint a poéta, meg a versfaragó, mint a festő és a padlóbeeresztő között. s—a.

— **Uj egyesület.** Mint Mozsgóról írják lapunknak a m. hó 27-én a község lakóinak élénk részvételével „*Polgári olvasó-egylet*“ címmel új társadalmi kör alakult. Az alakuló gyűlésen élénk lelkesedéssel egyhangulag turonyi *Biedermann Ottó* nagybirtokos lőn díszelnökül megválasztva. A tisztikar a következőkép alakult: elnök lett *Batyók Aladár*, igazgató *Somogyi Marcell*, pénztárnok Dr. *Klein Gyula*, jegyző *Csapó Endre*, könyvtárnok *Strinovich Mihály*, valamint 8 választmányi tag. Részünkről is örvendünk a haladást jelentő új egyesületnek, melynek fölvirágzásához a buzgó munkálkodás után, szép sikert kívánunk.

— **Rejtélyes halál.** Mint Markóczról írják lapunknak, egy titokzatos eset foglalkoztatja az ottani vidék lakóseit. Ugyanis a b. sellyei vásárról estefelé együtt ment szíveválasztottjával a Sztára-zalátai állomásra *Berta József* kákicsi legény, kit másnap az állomás közelében halva találtak. Valószínű hogy a szerencsétlen legény gyilkosság áldozata lett.

— **Szerencsétlenség vadászat közben.** Mint értesülünk a Patosfán tartott legutóbbi hajtóvadászaton *Walter Nándor* szt.-miklósi gazdasági intéző fegyvere véletlenül elsült s a lövés körülbelül 5 lépésnyi távolságból *Szűts János* palai pusztai gazdasági tiszt fejébe furódott, ki súlyosan megsérült.

— **Betörés egy hentes üzletbe.** Bizonyára szomorú világot vet városunkban közbiztonságára, hogy folyó hó elsejére virradóra (a fő-utcában a város közepén levő) *Bretter Ferencz* hentes üzletbe, eddig ismeretlen tettesek alkulescsal bementek honnét 2 drb. sonkát 5. tábla szalonát és állítólag 100 kor. készpénzt elloptak. A csendőrség és rendőrség erélyesen nyomozza a gaz tolvajokat.

— **Jó tanács.** Egy szorgalmas ujságolvasó megfigyelte, hogy az ország meteorologiai intézetének és a Meteor időjósaslásai többnyire ellenkezők. Így a folyó hétre is az egyik esőt a másik hideget jelez. Bármelyik következzék is be: meghülésnek vagyunk kitéve s ilyenkor használjunk *R é t h y*-féle *P e m e t e f ü - c u k o r k á t*, mely csak akkor valódi, ha minden dobozon a készítő: *R é t h y Béla* gyógyszerész neve rajta van.

— **Tyuklopás.** Már másodizben látogattak el az éhes tolvajok *Salamon Jenő* helybeli gyógyszerész udvarába, honnét f. hó elsejére virradóra a zárt ketrecből több tyukot és kappant elloptak.

— **Az első leánykiházasítási egyletnek** mai számunkban levő nyiltéri közleményére felhívjuk olvasóink figyelmét azzal, hogy véleményét függeszse fel, míg a támadások ellen indított sajtóperben a független bíróság nem hoz ítéletet.

— **A disznó és a hangverseny.** Egy közeli faluban egy koca 12 malacot vetett. Nem tudni hogyan, nem tudni miért, elég, hogy a koca malacait nem akarta szoptatni A tulajdonos elkövetett minden lehetőt a vad, ellenszegülő állat lecsendesítésére s anyai köteletségének teljesítésére szoritani, a szomszédok is megkísérelték, de hiába, mert a fékevesztett koca mindenkit kiüldözött óljából. Mikor a kétségbeesés magasabb fokra hágott, épen arra ment a falu kovácsa, aki nagy olvasottságu férfi híreben állott. Ez az ember a sikertelenség fölött nagyokat nevetve, afelől biztosította a koca tulajdonosát,

bogy itt csak a zene meg a dal segít. Tes-sék csak valami szép melódiát énekelni és muzsikálni neki, majd meglátja, hogy **ugy** lefekszik a szoptatáshoz, mint a parancsolat. Mit volt mit tenni, egy próba nem a világ, a **fiu** elővette a harmonikát, a **gazda s a felesége** megköszürülte a torkát s tereciben rákezdték egy melódiára, amely **ugy látszik**, „veséig hatott“ mert a renitens koca a **gyönyörű hangokra** megadta magát, lefeküdt s még **maga** édesgette csendes grummolással malacait a szopásra.

S z i n h á z.

A tizenkét előadásra szóló bérlet lejárt. Uj bérletet nem sikerült összehozni, így tehát a társulat 8-án bucsuzik tőlünk. Az igazat megvalva, pár apróbb hibák leszámításával sikerült színházi estékben volt részünk, melyeken jól mulatott a közönség.

Szombaton este Beyerlein 4 felvonásos feltűnést keltő színműve, a „*Takarodó*“ került színre, mely a katona életből van merítve és világosan tárja elénk a katonai hagyományos czopfot, mely majdnem minden katonaságnál sajnos még most is megvan. Bátran mondhatjuk, hogy ismét jó és minden ízében összevágó előadást láttunk. A szerepek jó kezekben voltak. Különösen *Fehér* Károly igazgató, ki (Volkhardt öröster) szerepét drámai erővel és élethűen játszta érdemel dicséretet, nemkülönben (Klári) szerepében *Dobosné*, ki mindig jól megállja helyét. *Zilahinak* is volt alkalma ez estén egy jó szerephez jutni, de derekasan meg is felelt mint (Laufen hadnagy.) Nemkülönben *Ernyei* is hatásosan adta (Helbig káplárt.) *Deák* mint (Mihalek) rendkívül tetszett a közönségnek. Jók voltak még *Bátori*, *Török* és *Földvári*. E kitűnő darab több közönséget érdemelt volna.

Vasárnap egy régi jó darabot a „*Sárga csikó*“-t adták zsufoolt ház előtt. Leszámítva azt, hogy a személyzetből heten hiányoztak és hogy a diszletek nem e darabhoz valók, akkor az igazat megvalva azt mondhatjuk, — hogy gyenge előadásban volt részünk. A szereplők közül mégis kitűntek *Kövi* Juliska, *Vákár* és *Bátori*.

Hétfőn *Scherry* 3 felv. operette került színre. E rendkívüli mulattató ujdonság előadása meglehetősen sikerült. A czimszerepet *Bátori* Béla adta a töle megszokott rutinál. (Jane) szerepét *Abrai* Irén a (balerina) szerepét *Kövi* Juliska játszták szépen, kiknek énekében gyönyörködtünk. A szenvedélyes, tüzes vörű spanyol tánczosnöt (Pepita) *D. Pethő* Stefi adta kiváló sikerrel, míg *E. Zöldi* Herminnek Deákkal való duettjét kellett párszor megújrazeni. Mindketten vezettek ez előadáson. A közönség igen jól mulatott, nyílt színen és felvonások után volt taps bőven.

Kedden Thury Zoltán nagysikert ért színműve a „*Katonák*“ került színre. Ez az életből merített remek darab, mely a katona élet czifra nyomoruságait a maga meztelenségében tárja elénk, bizony sokaknak nagyon megszívlelendő lett volna, mindazonáltal nem nagy közönség látta a darabot, melynek szereplői derekasan megállták helyüket. Különösen *Zilahinak*, ki ez estén való-

ságos kabinet alakot csinált kitűnő szerepéből. Méltó partnere volt *D. Pethő* Stefi kinek sokoldalú tehetségéből ma az erős drámai tehetség is kitűnt. (Marjay földbirtokos szerepét jól töltö be *Ernyei*; kivüle még dicsérettel kell megemlékeznünk *E. Zöldi* Herminről és *Deákról*.

Szerdán *Bátori* Béla jutalomjátékául a *Drótos*tót került színre telt ház előtt. Jóllehet hogy a darabot már sokan látták, de *Bátori* miatt szívesen ment a közönség az előadásra. Mindjárt az előjátékban, a (Pfefferkorn) szerepét játszó *Bátori*t a közönség kedvenczét láttuk ünnepelni. Minden megjelenés-kor felhangzott a taps és folyton fokozódott. A szereplők közül kiemeljük *Kövit* *D. Pethő* Stefi, *Ernyeit* és *Deák* Gyulát.

Csütörtökön *Planquette* régi kitűnő operetteje *Rip Van Winkle* került színre, melynek zenéjében és kedves dalaiban gyönyörködtünk. A czimszerepben *Vákár* Vilmos nemcsak hogy szépen énekelt de játéka is kifogástalan is volt. De a többi szereplők is különösen *Kövi* Juliska, *B. Bánfalvy* Etel, *Deák* és *Bátori* mind pompásan közre működtek.

Pénteken zóna előadásban zsufoolt ház előtt *Bob herceget* adták. *Kövi* Juliska pajzán és kedves *Bob* volt, ő és *Abrai* szépen énekeltek. Kövinek szép virágkosarat is nyújtottak fel kedves játékaért. A kar is megállta helyét. Mindazonáltal e darabot már jobb előadásban volt szerencsénk látni.

Szombaton *D. Pethő* Stefi jutalomjátékául *Kazaliczky* Antalnak a vigszínház művésznének nagysikert ért színműve a „*Tetem-rehívás*“ került színre. Tekintettel arra, hogy az előadás még lapunk zártakor folyt és tekintettel a szerzőre, ki ugyszólván földink (mozsgói), valamint a közönség kedvenczére *D. Pethő* Stefire ez előadással bővebben, lapunk jövő számában óhajtunk foglalkozni. Azonban annyit mégis előre bocsájunk, hogy a közönség lelkes szeretettel üdvözölte kedvenc művésznőjét és nagy gyönyörűséggel élvezte pompás játékát.

Ma délután *Bob herceg* és gyermekbál lesz. Este *Feld* Mátyás énekes bohózatát a *Hét Schlésingert* adják. A heti műsor még nincs megállapítva kedden azonban *Ernyei* Jánosnak a társulat e kiváló tagjának jutalomjátékául a *Végrehajtó* című bohózat kerül színre. Felvonások között pedig a kis *Vértés* Irmuska zongorázik. csütörtökön ismét jutalomjáték lesz, amidőn is *Kövi* Juliskának a társulat kedves szubrettjének és *Deák* Gyulának a mi kedvelt komikusunknak a jutalmául *Nebántsvirágot* adják. A közönség azzal tisztában van, hogy a jutalmazandók megérdemlik a pártfogást, ami hisszük hogy nem is marad el.

B.

I r o d a l o m.

— A világ legolcsóbb folyóirata. Ezt a címet ambicionálja magának az „Erdekes Könyvtár“ könyvalakú szépirodalmi folyóirat, amennyiben előfizetési árát egész évre 2 koronában, félévre 1 koronában állapította meg. A csekély ár dacára a lap csak elsőrangú hazai és külföldi írók legkiválóbb elbeszéléseit, novelláit és költeményeit közli. Folytatásos cikket sohasem ad, minden füzet teljesen befejezett, szép könyvet képez. A lap speciálitása, a „Rejtvényvilág“ által-

dó ingyenes melléklet. Speciálitásnak nevezzük, mert csak ez a lap nyújtja olvasóinak azt a kedvezményt, hogy kivétel nélkül minden egyes rejtvény megfejtőnek egy szépirodalmi művet ad jutalomképpen. Az előfizetési összeg az „Erdekes Könyvtár“ kiadóhivatalába (Budapest, V., Kálmánutca 2.) küldendő, ugyanonnan kérhető ingyen és bérmentve mutatványfüzet és előfizetési gyűjtő-iv is.

— Révai Kalendárium 1905. Most hagyta el a sajtót ez az irodalmi naptár — a magyar könyvpiac érdekese és nagyszabású irodalmi ujdonságokról számol be. Olyan irodalmi ujdonságok ezek, melyek a modern kulturigények nagy területeit ölelik fel s e rohanó, követelő kor emberének kezébe adják a művelődés biztos eszközeit. E mellett a kegyeletnek is hódol a Révai Kalendárium *Jókai Mór* emlékezetének szentelve egy igen szép cikket, közöl melyben többek között a világsajtó nekrológiáiból hordja össze a legérdekesebbeket. A Révai kalendáriumot minden irodalombarátnak — kívánatra — ingyen küldi meg a kiadóhivatal: VIII., Üllői-út 18 szám.

Szerkesztői üzenetek.

G. J. Szt. László. Levelet írok. Szívélyes üdvözl.

G. B. Pécs. Az ígért hirdetéseket mielőbb küldje.

NYILT-TÉR.

Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Tájékoztatásul.

Az Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. és annak igazgatósága rövid idő óta czéltáblájául szolgál a leggyűlölködőbb és bosszúvágyó támadásoknak, melyek mindannyian hazugságoktól, ferdtésektől és torzításoktól csak ugy hemzsegnek.

Méltóságon alulnak tartjuk, hogy ezen támadásokra reagáljunk. Csak annyi szolgáljon tagjaink tájékoztatásul, hogy az Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. kebelébe semmi olyan nem történt, ami nyugtalanságra okot szolgáltatna és hogy ezen üzemek tisztán egy rendezett hajszára vezetendők vissza.

Üzletmenetünk zavartalan folyásáról különben is látjuk, hogy érdekelt tagjaink, valamint általában a nagyközönség ily minősíthetetlen támadásokról a helyes ítéletet magának megalkotni tudja.

A sajtópert, az egyedüli védelmi eszközt, mely ily esetekben rendelkezésre áll, mindezen támadások ellen, már is folyamathoz tettük.

Budapest, 1904. nov. 30.

Leánykiházasítási Egylet Igazgatósága.

A leghiresebb kötőgépek
házi és ipari célra

I. styriai kötőgépgyár

magyar képvisellete

Budapest VII. Erzsébet-körút 23.

részletfizetésre is kapható.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógépek és kerékpárok raktára.

Fogl József Lajos.

Hirdetéseket

jutányos árért vesz fel

a

kiadóhivatal.

Fodor József

fényképész műtermében Pécsen,
Jókai-tér 5. szám

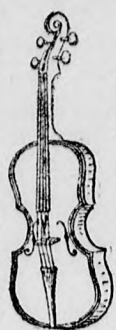
kaphatók az általánosan elismert
legjobb kivitelű fényképek úgy
fényes mint matt papíron.

Nagyítások bármely régi kép után
is életnagysággal:

Feketében, olaj, Pastell
és Aquarell kivitelben.

Tableaux művésziösen össze-
állított családi csoportok, kiváló
gyermek felvételek.

Árak mérsékeltek.

Ne vegyen senki hangszerét
míg

Reményi Mihály

műhangszerész cs. és kir. sza-
badalom-tulajdonos, a Magyar
Királyi Zene-Akadémia szállí-
tója, 315 ábrával ellátott leg-
újabb képes árjegyzékét át nem
olvasta, mely ingyen és bérmentve kül-
detik

Budapestről, Király-utca 44/II.

Értesítés.

Van szerencsém a t. közönséget
értesíteni, hogy a régi jó hírnevű

Weichart-féle sütődét átvettem.

Üzletemben készítek a mai kor
igényeinek teljesen megfelelő jó minő-
ségű tejes és vajás süteményeket.
(Kiflit, zsemlyét, császár-zsemlyét, pe-
reczet stb.) melyek úgy izre, mint ki-
nézésre a követelményeknek megfelel-
nek.

Megrendelésre, e szakmába vágó
bármilyen féle luxus-sütemények kaphatók.

A t. közönség pártfogását kéri.

Kormos Ferencz
sütő-mester.

Szőlővessző eladása.

200.000 darab dus gyökeres vessző
fajok, u. m.: Portalis, Monticola
gyökeres, ára 1000 darabonként 30 kor.

Kapható

Gergics Mártonnál
Pécs, Rókus-utca 9. sz. alatt.

Alapított 1867.

Angster József és fia

pécsi, kalocsai, győri és kassai székes-
egyházak orgona-építője

Orgona- és harmonium-gyár
PÉCSETT.

Két arany, egy ezüst és egy nagy
milleniumi éremmel kitüntetve.

Ajánljuk különö hangú és erős szer-
kezetű crescendo orgonáinkat.

— Különösen a legújabb lég-
nyomatu (pneumatical) rendszer
szerint épült orgonáinkat, rend-
kívül könnyű játékmód és regis-
trálás mellett még azon nagy
előnyvel is bírnak, hogy a temp-
lom nedvessége nincs befolyással
reájuk.

Legjobban bizonyítja műveink jó-
ságát hogy üzletünkben 400-nál
több új orgona mű került ki.

Raktáron kitűnő hangú harmoni-
umok minden nagyságban 155 ko-
ronától 1000 kor-ig

Mindennemű javításokat, hangolá-
sokat és átépítéseket olcsón el-
vállalunk.

Árjegyzékét kívánatra ingyen küldünk.

Köhögés, rekedtség, és hurut ellen
nincs jobb a

RÉTHY-féle
pemetefü cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és
határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel

sok haszontalan utánzat van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Leszállított
árak!

Maradékok
fél árban!

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR

DEUTSCH DÁVID FIA

divatruházában SZIGETVÁR.

Teljesen új, csakis erről az idényről
maradt áruk kerülnek rendkívül olcsó áron
eladásra.

Nőfelöltők és szőrmegallérok

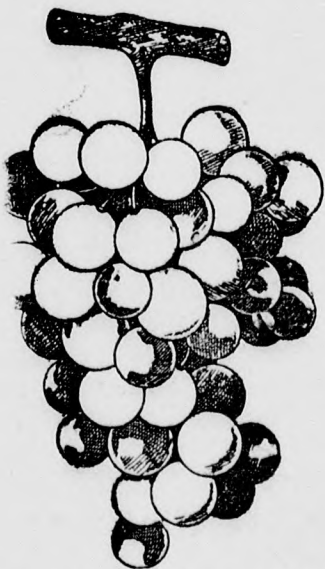
mélyen leszállított áron!

Maradékok
fél árban!

Leszállított
árak!

„Milleniumtelep“ Nagyósz.

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarország
legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely
szőlőiskola állami segítséggel és állami felügyelet
mellett létesült.

Szövetminták és árjegyzék kívánatra ingyen és Alapított 1845. Mértékszerinti megrendelések 24 óra alatt bérmentve küldetik. készítettnek.

Téli idényre!

Teljes férfi-öltöny. Férfi-felöltő Raglan. Ulster. Havelok. Téli kabát.

Városi- és utazó-bunda, Gazdasági- és vadász-kabát (Mikadó) szőrmebéléssel. Lábzsák. Hálóköntös.

Fiu- és gyermek-felső kabátok téli idényre. Tengerész kabátok. Czélszerű iskolai öltönyök. Korcsolya kabátok.

Neumann M.

Szabott árak!

cs. és kir. udv. szállító

Szabott árak!

férfi-, fiu- és gyermekruhák telepe PÉCS, Széchényi-tér (takarékpénztári palota.)

Központi áruház Magyarország részére:
Budapest Muzeum-körut 1 sz.

Központi áruház Ausztria részére:
Bécs I. Kärntnerstr. 19.

Fiókraktárak: Debreczen, Arad, Nagy-
várad, Temesvár, Zágráb, Belgrád, Fiume,
Pozsony, Kassa, Triest, Szofia, Sarajevo,
Niseh, Kolozsvár. stb.

Alapított 1872.

Felhívás!

Alapított 1872.

A szigetvári segély-egylet szövetkezettől.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, miszerint a

33-IK ÉVTÁRSULAT ALAKULÁSA

ezéljából, részvények már is jegyezhetők, és pedig mától kezdve minden nap a segély-egylet helyiségében egész 1905. márczius hó végéig későbbi jegyzésekért késedelmi kamat nem lesz felszámítva.

Uj évtársulatra a befizetések ezentul január hó 1-én kezdődnek.

Jegyezni lehet: **Barcon Pajtás Fülöp. Sellyén Szavorits Nándor uraknál.**

Az évtársulat öt évre alakul és minden egy koronás részvény után kezesség melletti kötvényre 260 koronáig kölcsön felvehető.

A vidéken lakó egyesületi tagoknak teljesítendő költségmentes befizetések ezéljából a m. kir. postatakarék pénztárnál nyitott CHEK-számlánk befizetési lapjait kívánatra megküldjük.

Kelt a szigetvári segély-egylet szövetkezet 1904. évi november 28-án tartott igazgatósági üléséből:

Oscsodál Gusztáv,
helyettes igazgató.

Rechnitzer Sándor,
vezérigazgató.